

380 - lecie Janowa Lubelskiego. Andrzej Kiszka ps "Dąb"

2020.07.02

Kolejną postacią z wystawy "W kalejdoskopie istnień Ziemi Janowskiej" jest Andrzej Kiszka ps "Dąb"

Andrzej Kiszka (1921-2017) ps. „Dąb”, był jednym z ostatnich żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego. Urodził się we wsi Maziarnia. Pochodził z rodziny chłopskiej. Do konspiracji niepodległościowej wstąpił w 1941 r. Początkowo był żołnierzem Batalionów Chłopskich, a od października 1942 – scalonych ze sobą Narodowej Organizacji Wojskowej i Armii Krajowej. Następnie wstąpił na krótko w szeregi oddziału partyzanckiego NOW-AK, dowodzonego przez por. Franciszka Przysiężniaka „Ojca Jana”.

Po wkroczeniu Armii Czerwonej na Lubelszczyznę, wstąpił do Milicji Obywatelskiej w celu informowania o akcjach aparatu bezpieczeństwa przeciwko podziemiu antykomunistycznemu i o represjach wobec ludności cywilnej. Opuścił posterunek MO po odkryciu swojego nazwiska na liście skazanych na wywiezienie do ZSRR. Od tego momentu był ścigany przez komunistyczne służby bezpieczeństwa. Po ogłoszeniu amnestii w 1947 roku., zdecydował się ujawnić swoją tożsamość w Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Janowie Lubelskim. Mimo to nie zaprzestano jego inwigilacji i prób aresztowania. W konsekwencji powtórnie zaczął się ukrywać, po czym wstąpił do oddziału zbrojnego dowodzonego przez „Garbatego”. Oddział ten 19.08.1950 roku. został otoczony pod miejscowością Szklarnia w Lasach Janowskich przez grupę operacyjną Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Urzędu Bezpieczeństwa składającą się z 1500 żołnierzy. W wyniku tej operacji został rozbity jeden z ostatnich oddziałów partyzanckich polskiego podziemia niepodległościowego działającego w Polsce po 1944 roku. Z okrażenia udało się wydostać jedynie 5 żołnierzom NZW, w tym Andrzejowi Kiszce. Do listopada 1952 roku Kiszka działał i ukrywał się dalej wraz z kolegami, którzy przeżyli obławę. Po ich śmierci poniesionej w wyniku kolejnych akcji prowadzonych przez UB, ukrywał się samotnie w coraz trudniejszych warunkach szalejącego terroru komunistycznego. W celu uniknięcia aresztu w 1953 roku, wykopał ziemny schron, w którym ukrywał się przez 9 długich lat w oczekiwaniu na zmianę sytuacji politycznej umożliwiającą wyjście z „podziemia”.

Mimo zachowania wszelkich zasad konspiracji, Andrzej Kiszka został aresztowany 30.12.1961 roku po odnalezieniu jego bunkra przez grupę złożoną z 60 funkcjonariuszy ZOMO i SB . Został skazany 25.07.1962 roku. na dożywotnie więzienie. W 1963 r. Sąd Najwyższy skrócił ten wyrok do piętnastu lat. Na wolność wyszedł w 1971 roku, po upływie 9 lat i 7 miesięcy. W wyniku inwigilacji, którą wobec niego, jego rodziny i znajomych prowadziły władze PRL wyjechał na tzw. „ziemie odzyskane” w okolice Szczecina, gdzie osiedlił się i mieszkał do śmierci

Poniżej udostępniamy link do filmu dokumentalnego o Andrzej Kiszce.

Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim

Cykl „Z archiwum IPN” realizowany przez Ośrodek Telewizji Polskiej w Lublinie we współpracy z Oddziałem Instytutu Pamięi Narodowej w Lublinie.

https://www.youtube.com/watch?v=cN1c2_YS5Ww [1]

[organizacje_3.jpg](#) [2]

Linki:

[1] https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3DcN1c2_Y55Ww&h=AT19n_3-hrlgSgBLtQ0MVnnwLfPji8cFYpR_IWHmOXE9KdMekwwUWmJgyA8uNN66dQB0iwWqV58dMajh9uvblqdWL0Upuo8KhZbM5iwXITUxznZKPmzF2SK3PT2q7s02nXdCN1sRMgTMRko_WcmaJDIlog03lhHnMPLrOlpmDIrpT4MYGj-w0ohfymSsK_N1GQVISPPY79MZeM99ZNpcSd5N0Q5yTmBWuzPVIGjXZK_ONXUXMReStK61f4jYKHS61QANVyCHdC6bunUPux7cvy_5J5Nk6dFAKspoRtOL64iWrt9iDD4I5Wv8-fj91A-RZK0XL7sTqTuzJAO2P--VKMcoA36YfjxtB5PIVzGUaiG-CGVvxJUYLtZLN0IsOSTKrGhwPuOhpZ4w199kBPeZDv8bM3fa8JJZNqL3C2SlkrZZj-g9VwDeCHZq-ylElmZynVhTa4o9_WyR8B8xtx2agvdN-UJqIfCN4upauCv5ARq5Hyi3Z7kVmGAeafXQO2CYc3_8WvFYmeo-dDoZmQr8gOgzjn9V-4-5geJ8UO-4u70AQJmcBqw4EN99IR4AxxgDXsQjHpJWVVzP61WIYnz74YKWC42unQgC79wz8t4ZWgxtfT9dhNAvDvw3Xu9KwiROKKK6QSo_sy00i09k6suapPYg

[2] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/news/images/organizacje_3_5.jpg